

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 7

*Матеріали VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції
“Державне управління та місцеве самоврядування в Україні
в контексті європейської інтеграції”,
м. Київ, МАУП, 17 листопада 2011 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2012

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 21.12.11)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
О. В. Куроченко, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соціальних наук, проф.;
В. В. Утвенко, канд. іст. наук, доц.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.;
М. В. Чечетов, д-р наук держ. упр., проф.;
Н. П. Ярош, д-р наук держ. упр.

Видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Державне управління та місцеве самоврядування в Україні в контексті
європейської інтеграції”, м. Київ, 17 листоп. 2011 р. / редкол.: А. М. Подо-
ляка (голова) [та ін.]. — 2012. — 382 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано статті учасників науково-практичної
конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становлен-
ню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у
різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів
і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і су-
спільства.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління
персоналом (МАУП), 2012

© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2012

Курчина Т. О.

Державне управління забезпеченням
інформаційної безпеки:
організаційно-правовий аспект 248

Левандовська Н. М.

Удосконалення методів планування
виробництва та реалізації продукції
на підприємстві 252

Маяцька О. Ю.

Соціально-психологічна взаємодія
студента і студентської групи
в аспекті формування стандартів
спільної поведінки 255

Медвідь М. Ф., Ольховик А. А.

Соціальна політика в Україні:
теорія і практика 262

Носуля О. П.

Необхідність упровадження засад
світового досвіду з проблем
організованої злочинності
та корупції в Україні 267

Пилипишин С. С.

Управління фінансами фізичних осіб .. 274

Проценко І. О.

Державний вимір освітньої
парадигми 277

Радзімовська С. Ф.

Європейська інтеграція та суверенітет
національних держав 283

Січкарь О. М.

Аналіз економічного потенціалу
підприємства 286

Стогний Е. М., Крещ А. М.

Трансформація природної
и политической рент 290

Тимошин Ю. В.

Методологія аналізу державного
управління в класичних і сучасних
державно-правових дослідженнях 293

Третяк О. Л.

Служба безпеки України в системі
державного управління України 300

Чайковська Л. В., Сацевіч В. О.

Міжнародно-правова та економічна
парадигма сучасного ринку
паливно-енергетичних ресурсів 304

Бабак А. К.

Політичний режим та механізм
державного управління в Україні 308

Бурла С. С.

Підвищення соціального захисту
державних службовців як умова
забезпечення їх діяльності 312

Вахній О. В.

Основні напрями державного
регулювання суспільної моралі
в Україні 315

Гулай Л. А.

Гендерний аспект проблеми насильства
над жінками в сім'ях 319

Дубова О. О.

Реформування системи місцевого
самоврядування в умовах
євроінтеграції України 321

Сірик А. О.

Становлення правової держави
в Україні 324

Сурженко М.

Проблеми розподілу владних
повноважень в Україні
в умовах євроінтеграції 327

Черненко Ю. С.

Роль спадщини Іммануїла Канта
для становлення сучасної
української держави 330

Алжум Майсара

Інформаційна діяльність
у сфері державного управління 335

Бушин О. О.

Політична освіта в Україні
в сучасних умовах 338

Костенко А. Ю.

Регіональна політика
в Україні 340

Содель Ю. В.

Виконавча влада і місцеве
самоврядування в умовах становлення
правової держави в Україні 343

Медвідь Ф. М., Кулявець А. В.

Формування владної еліти
в Україні: питання теорії
і практики 346

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ТА СУВЕРЕНІТЕТ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕРЖАВ

Становлення і розвиток української державності, вип. 7, с. 283–285

Одним із головних пріоритетів зовнішньої політики України на сучасному етапі є курс на інтеграцію до Європейського Союзу. Це прагнення потребує значних зусиль з боку держави в досягненні політичної та інституційної стабільності, верховенства права, розвитку демократії, трансформації та розвитку ринкової економіки.

Європейський Союз (ЄС) не є твором 90-х років. ЄС у своєму нинішньому вигляді можна вважати результатом тривалого процесу, який і в минулому і тепер позначений ростом, кризами та реформами. Розвиток європейської інтеграції супроводжувався чималою кількістю різноманітних політичних концепцій і моделей. При цьому ніколи не існувало погодженого між країнами-членами чітко визначеного підсумкового стану європейської інтеграції або обов'язкового для всіх взірця майбутнього ЄС.

Питання про роль країн — членів ЄС у процесі інтеграції було й залишається джерелом напруги у стосунках між ними. Іншими словами, в центрі дискусій між країнами — членами ЄС весь час існують поняття “суверенітет” і “національні інтереси” та їх розуміння і збереження в рамках процесу інтеграції.

У цьому зв'язку особливо важливо дати відповідь на такі запитання:

- Чи правильним є враження, що в результаті постійного зміщення повноважень та компетенції під час прийняття рішень у бік ЄС, яке супроводжується невинним послабленням суверенітету національних держав, грає одна сторона і грає інша?

- Чи не потерпає свобода дій та суверенні права окремих країн — членів ЄС від інтеграційних процесів?

- Чи можна вважати ЄС лише знаряддям втілення національних інтересів окремих країн-членів?

- Чи можна стверджувати, що нині між ЄС та його країнами-членами виник своєрідний симбіоз?

У процесі інтеграції неабияка роль належить самим країнам — членам ЄС, які є носіями цього процесу. Якщо екстраполювати цей висновок на відносини між ЄС та його членами, то це означає одне: згортання ознак національної державності призвело б до руйнування процесу європейської інтеграції. І навпаки: завершення процесу інтеграції, обмеження його жорсткими рамками знизило б конструктивний потенціал національних держав і зумовило б їх істотне ослаблення.

Співіснування ЄС та його країн-членів спонукає обидві сторони до неперервного процесу змін та адаптації, окреслює межі свободи дій і відкриває можливості для взаємозбагачення й ефективної взаємодії.

Головними чинниками європейської інтеграції стали:

- прагнення безпеки і миру;
- прагнення до переосмислення ролі Європи, побудованої на демократичних засадах;
- прагнення досягти свободи і мобільності, особливо свободи руху людей, товарів і капіталу;
- сподівання досягти економічного добробуту як гарантії демократії.

Історична довідка: У своїй легендарній промові в Цюриху у вересні 1946 р. Черчілль звернувся із закликом про заснування “Сполучених Штатів Європи”. Тоді пролунали такі слова: “Першим кроком у новій побудові європейської сім’ї має стати партнерство між Францією та Німеччиною. Лише таким чином Франція зможе повернути собі репутацію морального лідера Європи. Відродження Європи неможливе без духовної величі Франції та духовної величі Німеччини. Побудова Сполучених Штатів Європи має бути такою, щоб матеріальна міць однієї держави не відігравала визначальної ролі. Великі і малі нації є однаково важливими, а мірилом їхнього авторитету має стати спільний внесок у спільну справу”.

Значний позитивний політичний вплив на розвиток відносин між Україною та ЄС мало розширення ЄС у 2004 р., завдяки якому до складу Євросоюзу увійшли безпосередні сусіди та традиційні партнери України,

інтересам яких відповідає подальше наближення України до ЄС.

Європейська політика сусідства (ЄПС), Східне партнерство

Влітку 2004 р. Європейський Союз започаткував реалізацію Європейської політики сусідства, яка охопила східне та південне коло сусідніх з ЄС країн. Усвідомлення неадекватності ЄПС та жорстка позиція України щодо її неприйнятності (передусім через її позиціонування як альтернативи політиці розширення) сприяли тому, що всередині ЄС почалися пошуки шляхів визначення для України нового статусу у відносинах з ЄС, про що свідчить ініційована навесні 2008 р. Польщею та Швецією зовнішньополітична ініціатива “Східне партнерство”, установчий саміт якої відбувся 7 травня 2009 р. в м. Прага.

На відміну від Європейської політики сусідства, “Східне партнерство” є доповненням до двостороннього формату відносин між ЄС та державами-партнерами. У випадку України такі двосторонні відносини з ЄС є більш амбітними за “Східне партнерство” у кількох ключових сферах. Разом з цим, особливий інтерес для України становлять такі елементи “Східного партнерства”:

- програма Всеохоплюючої інституційної розбудови (в рамках двостороннього виміру);
- сприяння регіональному розвитку на основі політики регіонального вирівнювання Європейського Союзу (в рамках двостороннього виміру);
- створення інтегрованої системи управління кордонами згідно зі стандартами ЄС (у контексті

реалізації відповідної багатосторонньої ініціативи-флагмана в рамках тематичної платформи “Демократія, належне врядування та стабільність”).

На поточний момент існує низка проблем економічного характеру, які є актуальними і для України, і для країн Євросоюзу. Їх розв’язання вимагає тісного співробітництва. Передусім йдеться про енергетичну сферу. Надійне енергозабезпечення і диверсифікація поставок енергоносіїв є одним із найнагальніших завдань національної безпеки України. Водночас життєво важливе значення для Європи і для Української держави має підтримання наявних та створення нових транспортних коридорів, зокрема у контексті реалізації проекту Євразійського нафтопереробного коридору. Особливої уваги потребує питання ядерної безпеки, у тому числі проблеми Чорнобильської АЕС та відповідної допомоги з боку ЄС.

Нагальним залишається завдання наближення політики України у сфері зайнятості та соціальної політики до стандартів і практики ЄС. Підвищення якості життя стане найкращим аргументом правильності європейського вибору, забезпечить широку громадську підтримку курсу реформ.

Важливим євроінтеграційним завданням є адаптація українського законодавства до норм і стандартів ЄС та ефективне впровадження їх у практику. В Україні загалом сформовано нормативно-правову базу й інституційний механізм адаптації. Тому на часі завершення цього процесу та наступна імплементація законодавчих актів.

Наближення до стандартів ЄС потребує комплексних інституційних, політичних, соціально-економічних і гуманітарних реформ, результативність яких оцінюється за Копенгагенськими критеріями. На нинішньому етапі Україна співробітничав з ЄС на партнерських засадах, формуючи передумови для поступового входження до європейської спільноти.

Таким чином, Україна перебуває на важливому етапі — пошуку свого місця у новій системі міжнародної спільноти, побудові нових відносин з європейськими структурами. Велика держава Україна має вигідне геополітичне становище і всі умови для сталого розвитку. Досягти цього можливо тільки за чітко спрямованої, виваженої політики, створення чіткої законодавчої та нормативно-правової бази, відповідних інституцій, які відкривають широкі можливості для реалізації планів економічного і соціального розвитку, національної безпеки, що дасть змогу посісти нашої державі гідне місце у Європейській спільноті незалежних держав.

Література

1. *Гайстергер К.* Європа між розколом і єднанням. Серія праць — Промова Черчілля 19 вересня 1946 року у Цюріху (витяг). — Бонн: Schriftenreihe 321, Bonn, 1994. — С. 39–40.
2. *Європейський Союз: основи політики, інституційного устрою та права: Навч. посіб.* — К.: Мін-во екон. України, 2010. — 500 с.
3. *Україна на шляху до Євроінтеграції* // Офіц. сайт Міністерства закордонних справ України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/2822.htm>